

A

Pedagógiai Programja
Helyi Tantervek – II.

Elektroakusztikus zene
Billentyűs
tanszak/Számítógépes zene

TARTALOMJEGYZÉK

SZÁMÍTÓGÉPES ZENE	6
A program célja	6
A program feladata:.....	6
Alapfokú évfolyamok „A” tagozat	6
1. évfolyam „A” tagozat.....	6
Fejlesztési feladatok.....	6
Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:	6
Műelemzés:.....	7
Improvizáció:.....	7
Komponálás:	7
Hangszerelés:	7
Ajánlott tananyag.....	7
Követelmény:	7
Év végi beszámoló ajánlott anyaga:	7
2. évfolyam „A” tagozat.....	7
Fejlesztési feladatok.....	7
Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:	7
Műelemzés:.....	8
Improvizáció:.....	8
Komponálás:	8
Hangszerelés:	8
Ajánlott tananyag.....	8
Követelmény:	8
Év végi beszámoló ajánlott anyaga:	8
3. évfolyam „A” tagozat.....	8
Fejlesztési feladatok.....	8
Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:	8
Műelemzés:.....	9
Improvizáció:.....	9
Komponálás:	9
Hangszerelés:	9
Zeneelmélet:	9
Ajánlott tananyag.....	9
Követelmény:	9
Év végi beszámoló ajánlott anyaga:	9
4. évfolyam „A” tagozat.....	9
Fejlesztési feladatok.....	9
Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:	9
Műelemzés:.....	10
Improvizáció:.....	10
Komponálás:	10
Hangszerelés:	10
Zeneelmélet:	10
Ajánlott tananyag.....	10
Követelmény:	10
Év végi beszámoló ajánlott anyaga:	11
Alapfokú évfolyamok „B” tagozat	11
2. évfolyam „B” tagozat.....	11
Fejlesztési feladatok.....	11
Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:	11
Műelemzés:.....	11
Improvizáció:.....	11
Komponálás:	11
Hangszerelés:	11

Ajánlott tananyag:.....	11
Követelmények:	11
Év végi beszámoló ajánlott anyaga:	12
3. évfolyam „B” tagozat.....	12
Fejlesztési feladatok.....	12
Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:	12
Műelemzés:.....	12
Improvizáció:.....	12
Komponálás:	12
Hangszerelés:	12
Zeneelmélet:	12
Műelemzés:.....	12
Ajánlott tananyag:.....	12
Követelmények:	13
Év végi beszámoló ajánlott anyaga:	13
4. évfolyam „B” tagozat.....	13
Fejlesztési feladatok.....	13
Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:	13
Műelemzés:.....	13
Improvizáció:.....	13
Komponálás:	13
Hangszerelés:	14
Zeneelmélet:	14
Ajánlott tananyag:.....	14
Követelmény:	14
Év végi beszámoló ajánlott anyaga:	14
Követelmények az alapfok elvégzése után.....	14
Az „A” tagozat végén	14
A tanuló ismerje:.....	14
Legyen képes:.....	14
Rendelkezzék:	15
A „B” tagozat végén („A” tagozat követelményein felül)	15
A tanuló ismerje:.....	15
Legyen képes:.....	15
Rendelkezzék:	15
A művészeti alapvizsga követelményei	15
A vizsga részei	15
A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama.....	15
A vizsga tartalma	15
„A” – tagozaton: Legalább 10 perces koncertszerű műsor, ...	15
„B” –tagozaton: Legalább 15 perces koncertszerű műsor, ...	15
A vizsga értékelése	15
Továbbképző évfolyamok „A” tagozat.....	16
5. évfolyam „A” tagozat.....	16
Fejlesztési feladatok:.....	16
Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:	16
Műelemzés:.....	16
Improvizáció:.....	16
Komponálás:	16
Hangszerelés:	16
Zeneelmélet:	16
Ajánlott tananyag:.....	16
Követelmények:	17
Év végi beszámoló ajánlott anyaga:	17
6. évfolyam „A” tagozat.....	17
Fejlesztési feladatok:.....	17
Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:	17

Műelemzés:.....	17
Improvizáció:.....	17
Komponálás:	17
Hangszerelés:	17
Zeneelmélet:	17
Ajánlott tananyag:.....	17
Követelmények:	18
Év végi beszámoló ajánlott anyaga:	18
7. évfolyam „A” tagozat.....	18
Fejlesztési feladatok:.....	18
Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:	18
Műelemzés:.....	18
Improvizáció:.....	18
Komponálás:	18
Hangszerelés:	18
Ajánlott tananyag:.....	18
Követelmények:	19
Év végi beszámoló ajánlott anyaga:	19
8. évfolyam „A” tagozat.....	19
Fejlesztési feladatok:.....	19
Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:	19
Műelemzés:.....	19
Improvizáció:.....	19
Komponálás:	19
Hangszerelés:	19
Ajánlott tananyag:.....	19
Követelmények:	20
Év végi beszámoló ajánlott anyaga:	20
Továbbképző évfolyamok „B” tagozat	20
5. évfolyam „B” tagozat.....	20
Fejlesztési feladatok:.....	20
Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:	20
Műelemzés:.....	20
Improvizáció:.....	20
Komponálás:	20
Hangszerelés:	20
Zeneelmélet:	20
Ajánlott tananyag:.....	20
Követelmények:	21
Év végi beszámoló ajánlott anyaga:	21
6. évfolyam „B” tagozat.....	21
Fejlesztési feladatok:.....	21
Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:	21
Műelemzés:.....	21
Improvizáció:.....	21
Komponálás:	21
Hangszerelés:	21
Ajánlott tananyag:.....	21
Követelmények:	22
7. évfolyam „B” tagozat.....	22
Fejlesztési feladatok:.....	22
Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:	22
Műelemzés:.....	22
Improvizáció:.....	22
Komponálás:	22
Hangszerelés:	22
Ajánlott tananyag:.....	22

Követelmények:	23
Év végi beszámoló ajánlott anyaga:	23
8. évfolyam „B” tagozat.....	23
Fejlesztési feladatok:.....	23
Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:	23
Műelemzés:.....	23
Improvizáció:.....	23
Komponálás:	23
Hangszerelés:	23
Ajánlott tananyag:.....	23
Követelmények:	24
Év végi beszámoló ajánlott anyaga:	24
Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után.....	24
„A” tagozat végén (az alapfok végére megfogalmazott követelményeken felül)	24
A tanuló ismerje:.....	24
Legyen képes:.....	24
Rendelkezzék:	24
„B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)	24
Művészeti záróvizsga követelményei	25
A vizsga részei	25
A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama	25
A vizsga tartalma.....	25
„A”- tagozat:.....	25
„B”- tagozat:.....	25
A vizsga értékelése	25
A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök.....	25
Eszközállomány:	25

SZÁMÍTÓGÉPES ZENE

A XX. század második felében az informatikai robbanás, az elektronikus hangkeltő eszközök és számítógépek fejlődése nagy hatással volt a zenére is.

Ez a technika megfelelő szakmai irányítás mellett képessé teszi a tanulót új alkalmazások, új területek, lehetőségek és azok zenei következményeinek megismerésére.

Az elektroakusztikus technika rendkívül gyorsan fejlődik, ezért elsősorban nem az eszközökből és programokból kell kiindulni, hanem abból az új szemléletből, amit ez a technika lehetővé tesz. A számítógép és a szintetizátor olyan, jórészt felfedezetlen és felfedezésre váró eszköz, amely segít a zene mélyebb és szélesebb rétegeinek megértésében, valamint a korábbi ismeretekhez képest kitágítja a hangok és zenei folyamatok előállításának módját és ezek érzékelését.

A tantárgy tanulásának különös jelentősége a zene belsővé válásának felgyorsulása. Sajátossága: a hagyományos és új hangszínekkel kapcsolatos alkotói hozzáállás, a zenefelfogás nagyobb komplexitása.

A számítógépes zenét főtárgyként 2 év alapfokú hangszeres tanulmány után ajánlott elkezdni. A zongorajáték nem követelmény, de ajánlott.

A program célja

- komplexen gondolkodó, önálló zenei megnyilatkozásra képes személyiség fejlesztése, aki zeneelméleti téren is megfelelő alapképzettséggel rendelkezik
- a tanuló zenei képességeinek fejlesztése a számítógépes zenei eszközök segítségével
- teremtsen lehetőséget a művészetek közötti együttműködésre a számítógép segítségével
- helyezzen hangsúlyt a képességek fejlesztésére, a lexikális tudás kizárólagos elsajátítása mellett
- legyen a tanulónak átfogó, élményszerű képe a zene szerkezetéről, a művek formájáról
- rendszeresen foglalkozzon a tanuló komponálással, improvizációval
- erősítse a kortárs zene iránti nyitottságot
- az új számítógépes zenei alkalmazások és digitális eszközök figyelemmel kísérése és használatának önálló elsajátítása
- alapvető akusztikai és az elektroakusztikai ismeretek elsajátítása

A program feladata:

- fejlessze fokozatosan zenehallgatással, kreatív kompozíciós és improvizatív feladatokkal a zenei fantáziát
- nyújtson ismereteket a zeneelmélet alapvető szabályairól, a zenei formákról, a zene szerkezeti elemeiről
- ismertesse a hangszerelés alapvető szempontjait, tudnivalóit
- adjon ismereteket a számítógépes zeneszerzés és hangelőállítás különböző területeiről
- ismertesse a szintetizátorok, a mintavevők és effektprocesszorok felépítését és működését
- kiemelten foglalkozzon a számítógép segítségével írott művek megismertetésével és elemzésével
- nyújtson ismereteket az elektroakusztikus darabok előadásának feladatairól
- ismertesse az alapvető akusztikai és elektroakusztikai törvényszerűségeket

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:

- játékos ismerkedés a hangszínekkel (különböző hangszínű zenei, zajszerű hangok)
- a szintetizátor hangszínállománya, egyszerű változtatások létrehozása adott hangszíneken
- kreatív játékok, improvizációs gyakorlatok a billentyűzet és a kontrollkerék használatával
- a MIDI szekvencer: felvétel, visszajátszás, grafikus szerkesztés
- kottagrafikus program
- számítógépes alpműveletek

Műelemzés:

- egyszerű formák,

Improvizáció:

- egyszerű ritmusok variált visszajátszása
- egyszerű dallam variált visszajátszása vagy éneklése
- improvizált párbeszéd (kérdés–válasz)
- improvizáció hármashangzatra

Komponálás:

- motívum, frázis írása

Hangszerelés:

- hangszerismeret
- egyszerűbb dallamok, ritmusok átírása különböző hangszerekre

Ajánlott tananyag

A használt zenei programok, elektroakusztikus eszközök kézikönyvei
Baráth Zoltán: Számítógépes zene 1–2. <http://ffzami.hu>
Kárpáti Tünde: Szemelvények és feladatlapok (számítógépes zene 1–2)
Apagyai Mária: Improvizáció (mintatanterv)
Gonda János: Improvizáció I.
Gárdonyi: Elemző formatan 1963
A zene könyve (Zeneműkiadó 1983)
Ulrich Michels: SH Atlasz Zene (Spinger–Verlag Budapest 1994)
Szabolcsi Bence – Tóth Aladár: zenei lexikon (Zeneműkiadó Vállalat 1965)

Követelmény:

- Ismerje meg az érintésvédelmi szabályokat
- ismerje meg a kottagrafikus program funkcióit
- ismerje a MIDI szekvencer legalapvetőbb funkcióit
- ismerje a szintetizátor/hangkártya leglényegesebb hangszínállományát
- tudja osztályozni a szintetizátor hangszíneit a legalapvetőbb szempontok szerint
- ismerjen fel formai elemeket: motívum, frázis,
- legyen képes egyszerű kompozíció önálló megírására (motívum, frázis)

Év végi beszámoló ajánlott anyaga:

- Gyakorlati feladat: rövid improvizáció tanári közreműködéssel;
- Írásbeli feladat (kottagrafikus programban rögzítve, kinyomtatva): rövid, egyszerű kompozíció.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:

- a szintetizátor teljes hangszínállománya, egyszerű változtatások létrehozása adott hangszíneken
- kreatív játékok, improvizációs gyakorlatok a billentyűzet és a kontrollkerék használatával
- a MIDI szekvencer: felvétel, visszajátszás, grafikus szerkesztés
- kottagrafikus program alapműveletei

Műelemzés:

- egyszerű formák, formai elemek elemzése különböző stíluskörökben

Improvizáció:

- improvizált párbeszéd (kérdés–válasz)
- improvizáció hármashangzatra
- metrum által meghatározott improvizáció

Komponálás:

- motívum, frázis, ritmikai és dallamperiódus írása

Hangszerelés:

- hangszerismeret
- egyszerűbb dallamok, ritmusok átírása különböző hangszerekre kottagrafikus programban

Ajánlott tananyag

A használt zenei programok, elektroakusztikus eszközök kézikönyvei
Baráth Zoltán: Számítógépes zene 1–2. <http://ffzami.hu>
Kárpáti Tünde: Szemelvények és feladatlapok (számítógépes zene 1–2)
Apagyai Mária: Improvizáció (mintatanterv)
Gonda János: Improvizáció I.
Gárdonyi: Elemző formátan 1963
A zene könyve (Zeneműkiadó 1983)
Ulrich Michels: SH Atlasz Zene (Spinger–Verlag Budapest 1994)
Szabolcsi Bence – Tóth Aladár: zenei lexikon (Zeneműkiadó Vállalat 1965)

Követelmény:

- ismerje a MIDI szekvencer funkcióit
- ismerje a szintetizátor/hangkártya hangszínállományát
- tudja osztályozni a szintetizátor hangszíneit a legalapvetőbb szempontok szerint
- ismerjen fel formai elemeket: motívum, frázis, periódus (kottából és hallás után)
- legyen képes improvizálni metrumban, megadott formai egységben (kérdés–válasz, variált visszajátszás)
- legyen képes egyszerű kompozíció önálló megírására (motívum, frázis, periódus)

Év végi beszámoló ajánlott anyaga:

- Gyakorlati feladat: rövid improvizáció tanári közreműködéssel;
- Írásbeli feladat (kottagrafikus programban rögzítve, kinyomtatva): a tanév szintjének megfelelő rövid, egyszerű dallam megharmonizálása, vagy harmóniasorra dallamírás.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:

- hangfelvétel, hangeditálás, transzpozíció
- hangtani alapok (felharmonikusok, amplitúdó–burkológörbe)
- a szintetizátor hangszíneinek szerkesztése
- szekvencer önálló kezelése
- egy kiválasztott számítógépes zenei program elsajátítása
- MIDI kapcsolatok (MIDI csatornák, csatlakozások)

Műelemzés:

- kánon, imitáció,
- variáció

Improvizáció:

- bonyolultabb ritmusok variált visszajátszása
- egyszólamú improvizáció megadott ritmusképletekre
- improvizáció egyszerű harmóniavázra (funkciós basszus)

Komponálás:

- egyszerű forma,
- ritmuskánon szerkesztése
- dallamhoz második szólamot szerkeszteni
- konzonancia–disszonancia
- variáció

Hangszerelés:

- hangszerelés tetszőleges kamaraegyüttesre (számítógépes, szintetizátoros ellenőrzéssel)

Zeneelmélet:

- a legfontosabb klasszikus összhangzattani szabályok alkalmazása (vezetőhang, disszonancia kezelés stb.)

Ajánlott tananyag

A használt zenei programok, elektroakusztikus eszközök kézikönyvei.

Baráth Zoltán: Számítógépes zene 1–2. <http://ffzami.hu>

Apagyai Mária: Improvizáció (mintatanterv)

Gonda János: Improvizáció II.

Gárdonyi: Elemző formatan 1963

Gárdonyi Elemző formatan 1979

A zene könyve (Zeneműkiadó 1983)

Ulrich Michels: SH Atlasz Zene (Spinger–Verlag Budapest 1994)

Szabolcsi Bence – Tóth Aladár: zenei lexikon (Zeneműkiadó Vállalat 1965)

Követelmény:

- legyen képes hangkártyára audio felvételt készíteni, és azt szerkeszteni
- ismerjen fel kottakép és hallás után nagyobb formai egységeket
- legyen képes improvizálni megadott ritmusképletre,
- legyen képes olyan önálló kompozícióra, amely nagyobb formai egységeket tükröz,
- legyen képes önálló kompozícióját tetszőleges kamaraegyüttesre meghangszerelni

Év végi beszámoló ajánlott anyaga:

- Gyakorlati feladat: improvizáció megadott ritmusképletre szekvencer közreműködéssel;
- Írásbeli feladat (kottagrafikus programban rögzítve, kinyomtatva): a tanév szintjének megfelelő rövid, egyszerű dallam megharmonizálása, vagy egyszerű harmóniasorra dallamírás.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:

- hangfelvétel, hangeditálás, transzpozíció
- mintavétel
- hangtani alapok (felharmonikusok, amplitúdó–burkológörbe)

- a spektrum elkülönített oktávsvávjainak felismerése
- a szintetizátor hangszíneinek szerkesztése
- szekvencer önálló kezelése
- egy kiválasztott számítógépes zenei program elsajátítása
- MIDI kapcsolatok (MIDI csatornák, csatlakozások)

Műelemzés:

- kánon, imitáció, dalforma a különböző stíluskörökben
- két- és háromtagú forma, variáció

Improvizáció:

- bonyolultabb ritmusok variált visszajátszása
- egyszólamú improvizáció megadott ritmusképletekre
- dallam- és ritmus improvizáció megadott skálák alapján
- improvizáció egyszerű harmóniavázra (funkciós basszus)

Komponálás:

- egyszerű forma, dalforma (pl. 4 soros népdalszerkezet)
- ritmuskánon szerkesztése
- dallamhoz második szólamot szerkeszteni
- egy harmóniavázhoz dallamot szerkeszteni (funkciós basszus)
- konszonancia–disszonancia
- variáció

Hangszerelés:

- hangszerek írás- és hangzásmódja és a hozzá tartozó transzpozíciók
- hangszerelés tetszőleges kamaraegyüttesre (számítógépes, szintetizátoros ellenőrzéssel)

Zeneelmélet:

- a legfontosabb klasszikus összhangzattani szabályok alkalmazása (vezetőhang, disszonanciakezelés, tilos párhuzamok, kettőzések, stb.)

Ajánlott tananyag

A használt zenei programok, elektroakusztikus eszközök kézikönyvei.

Baráth Zoltán: Számítógépes zene 1–2. <http://ffzami.hu>

Apagyi Mária: Improvizáció (mintatanterv)

Gonda János: Improvizáció II.

Gárdonyi: Elemző formatan 1963

Gárdonyi Elemző formatan 1979

A zene könyve (Zeneműkiadó 1983)

Ulrich Michels: SH Atlasz Zene (Spinger–Verlag Budapest 1994)

Szabolcsi Bence – Tóth Aladár: Zenei lexikon (Zeneműkiadó Vállalat 1965)

Követelmény:

- tudjon kezelni felhasználói szinten egy számítógépes zenei programot
- legyen képes a szintetizátoron saját hangszínt szerkeszteni
- ismerjen fel kottakép és hallás után nagyobb formai egységeket
- legyen képes improvizálni megadott ritmusképletre, meghatározott harmóniavázra
- legyen képes olyan önálló kompozícióra, amely nagyobb formai egységeket tükröz, tartalmazza a többszólamú szerkesztés több elemét (párhuzamos, ellentétes mozgás)
- legyen képes önálló kompozícióját tetszőleges kamaraegyüttesre meghangszerelni
- legyen képes alkalmazni az összhangzattan legalapvetőbb szabályait

Év végi beszámoló ajánlott anyaga:

- Gyakorlati feladat: improvizáció szekvencer kísérettel, saját hangszínnel, megadott motívumra és harmóniasorra;
- Írásbeli feladat (kottagrafikus programban rögzítve, kinyomtatva): a tanév szintjének megfelelő rövid, egyszerű dallam megharmonizálása, vagy egyszerű harmóniasorra dallamírás, a tanév írásbeli feladatainak kinyomtatása és bemutatása.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:

- a szintetizátor teljes hangszínállománya, egyszerű változtatások létrehozása adott hangszíneken
- kreatív játékok, improvizációs gyakorlatok a billentyűzet és a kontrollkerék használatával
- a MIDI szekvencer: felvétel, visszajátszás, grafikus szerkesztés
- számítógépes alapműveletek

Műelemzés:

- egyszerű formák, formai elemek elemzése különböző stíluskörökben

Improvizáció:

- improvizált párbeszéd (kérdés–válasz)
- improvizáció hármashangzatra
- metrum által meghatározott improvizáció

Komponálás:

- motívum, frázis, ritmikai és dallamperiódus írása

Hangszerelés:

- hangszerismeret
- egyszerűbb dallamok, ritmusok átírása különböző hangszerekre

Ajánlott tananyag:

A használt zenei programok, elektroakusztikus eszközök kézikönyvei.

Baráth Zoltán: Számítógépes zene 3–4

Apagyi Mária: Improvizáció (mintatanterv)

Gonda János: Improvizáció II.

Gárdonyi: Elemző formatan 1963

Gárdonyi Elemző formatan 1979

A zene könyve (Zeneműkiadó 1983)

Ulrich Michels: SH Atlasz Zene (Spinger–Verlag Budapest 1994)

Szabolcsi Bence – Tóth Aladár: zenei lexikon (Zeneműkiadó Vállalat 1965)

Követelmények:

- legyen képes hangkártyára audio felvételt készíteni, és azt szerkeszteni
- ismerjen fel kottakép és hallás után nagyobb formai egységeket
- legyen képes improvizálni megadott ritmusképletre,
- legyen képes olyan önálló kompozícióra, amely nagyobb formai egységeket tükröz,
- legyen képes önálló kompozícióját tetszőleges kamaraegyüttesre meghangszerelni

Év végi beszámoló ajánlott anyaga:

- Gyakorlati feladat: improvizáció megadott ritmusképletre szequencer közreműködéssel;
- Írásbeli feladat (kottagrafikus programban rögzítve, kinyomtatva): a tanév szintjének megfelelő rövid, egyszerű dallam megharmonizálása, vagy egyszerű harmóniasorra dallamírás.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:

- hangfelvétel, hangedítálás, transzpozíció
- hangtani alapok (felharmonikusok, amplitúdó–burkológörbe)
- a szintetizátor hangszíneinek szerkesztése
- szekvencer önálló kezelése
- egy kiválasztott számítógépes zenei program elsajátítása
- MIDI kapcsolatok (MIDI csatornák, csatlakozások)
- egy interaktív zenei program ismerete
- számítógépes és elektroakusztikus zenei alkotások hangosítási feladatai

Műelemzés:

- kánon, imitáció,
- variáció
- elektroakusztikus és számítógépes zenei kompozíciók sajátosságai

Improvizáció:

- bonyolultabb ritmusok variált visszajátszása
- egyszólamú improvizáció megadott ritmusképletekre
- improvizáció egyszerű harmóniavázra (funkciós basszus)

Komponálás:

- egyszerű forma,
- ritmuskánon szerkesztése
- dallamhoz második szólamot szerkeszteni
- konszonancia–disszonancia
- variáció

Hangszerelés:

- hangszerelés tetszőleges kamaraegyüttesre (számítógépes, szintetizátoros ellenőrzéssel)

Zeneelmélet:

- a legfontosabb klasszikus összhangzattani szabályok részletesebb ismerete alkalmazása (vezetőhang, disszonanciakezelés stb.)
- a klasszikus összhangzattani szabályok részletesebb ismerete és alkalmazása

Műelemzés:

- elektroakusztikus és számítógépes zenei kompozíciók sajátosságai

Ajánlott tananyag:

A használt zenei programok, elektroakusztikus eszközök kézikönyvei.
Baráth Zoltán: Számítógépes zene 3–4
Apagyi Mária: Improvizáció (mintatanterv)
Gonda János: Improvizáció II.
Gárdonyi: Elemző formatan 1963
Gárdonyi Elemző formatan 1979

A zene könyve (Zeneműkiadó 1983)

Ulrich Michels: SH Atlasz Zene (Spinger–Verlag Budapest 1994)

Szabolcsi Bence – Tóth Aladár: zenei lexikon (Zeneműkiadó Vállalat 1965)

Követelmények:

- tudjon kezelni felhasználói szinten egy számítógépes zenei programot
- legyen képes a szintetizátoron saját hangszínt szerkeszteni
- ismerjen fel kottakép és hallás után nagyobb formai egységeket
- legyen képes improvizálni megadott ritmusképletre, meghatározott harmóniavázra
- legyen képes olyan önálló kompozícióra, amely nagyobb formai egységeket tükröz, tartalmazza a többszólamú szerkesztés több elemét (párhuzamos, ellentétes mozgás)
- legyen képes önálló kompozícióját tetszőleges kamaraegyüttesre meghangszerelni
- legyen képes alkalmazni az összhangzattan legalapvetőbb szabályait

Év végi beszámoló ajánlott anyaga:

- Gyakorlati feladat: improvizáció sequencer kísérettel, saját hangszínnel, megadott motívumra és harmóniasorra;
- Írásbeli feladat (kottagrafikus programban rögzítve, kinyomtatva): a tanév szintjének megfelelő rövid, egyszerű dallam megharmonizálása, vagy egyszerű harmóniasorra dallamírás, a tanév írásbeli feladatainak kinyomtatása és bemutatása.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:

- hangfelvétel, hangeditálás, transzpozíció
- mintavétel
- hangtani alapok (felharmonikusok, amplitúdó–burkológörbe)
- a spektrum elkülönített oktávsvámainak felismerése
- a szintetizátor hangszíneinek szerkesztése
- szekvencer önálló kezelése
- egy kiválasztott számítógépes zenei program elsajátítása
- MIDI kapcsolatok (MIDI csatornák, csatlakozások)
- multimédiás ismeretek (szinkronizálás)
- egy interaktív zenei program ismerete
- számítógépes és elektroakusztikus zenei alkotások hangosítási feladatai

Műelemzés:

- kánon, imitáció, dalforma a különböző stíluskörökben
- két– és háromtagú forma, variáció
- elektroakusztikus és számítógépes zenei kompozíciók sajátosságai

Improvizáció:

- bonyolultabb ritmusok variált visszajátszása
- egyszólamú improvizáció megadott ritmusképletekre
- dallam– és ritmusimprovizáció megadott skálák alapján
- improvizáció egyszerű harmóniavázra (funkciós basszus)

Komponálás:

- egyszerű forma, dalforma (pl. 4 soros népdalszerkezet)
- ritmuskánon szerkesztése
- dallamhoz második szólamot szerkeszteni
- egy harmóniavázhoz dallamot szerkeszteni (funkciós basszus)
- konszonancia–disszonancia
- variáció

Hangszerelés:

- hangszerek írás– és hangzásmódja és a hozzá tartozó transzpozíciók
- hangszerelés tetszőleges kamaraegyüttesre (számítógépes, szintetizátoros ellenőrzéssel)

Zeneelmélet:

- a klasszikus összhangzattani szabályok részletesebb ismerete és alkalmazása (vezetőhang, diszsonancia kezelés, tilos párhuzamok, kettőzések, stb.)

Ajánlott tananyag:

A használt zenei programok, elektroakusztikus eszközök kézikönyvei.

Apagyai Mária: Improvizáció (mintatanterv)

Gonda János: Improvizáció III.

Gárdonyi: Elemző formatan 1963

Schönberg: A zeneszerzés alapjai 1973

Gárdonyi Elemző formatan 1979

Frank Oszkár: Formák műfajok a barokk és klasszikus zenében. 1966

A zene könyve (Zeneműkiadó 1983)

Ulrich Michels: SH Atlasz Zene (Spinger–Verlag Budapest 1994)

Szabolcsi Bence – Tóth Aladár: zenei lexikon (Zeneműkiadó Vállalat 1965)

Követelmény:

- tudjon saját hangszínt készíteni különböző szintézisteknikákkal
- legyen képes a digitális és elektroakusztikus eszközöket összekapcsolni és beállítani
- legyen képes különböző mozgásformákban improvizálni (ellentét, tükörkép, párhuzam)
- legyen képes egyszerű polifon szerkesztésű részletek megkomponálására
- legyen képes kompozícióját nagyobb együttesre meghangszerelni
- ismerjen autentikus és plagális zárlatokat, szekvenciákat

Év végi beszámoló ajánlott anyaga:

- Gyakorlati feladat: improvizáció szequencer kísérettel, saját hangszínnel, megadott motívumra és harmóniasorra;
- Írásbeli feladat (kottagrafikus programban rögzítve, kinyomtatva): a tanév szintjének megfelelő dallam megharmonizálása, vagy harmóniasorra dallamírás, a tanév írásbeli feladatainak kinyomtatása és bemutatása.

Követelmények az alapfok elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje:

- az elektroakusztikus és számítógépes zene kialakulásának történetét
- a klasszikus és elektroakusztikus zeneirodalom kiemelkedőbb alkotásait és szerzőit, de ne zárkózzék el a jazz és tánczene értékes alkotásaitól sem
- a számítógépes zenei alkalmazásokat és digitális zenei eszközöket, valamint ezek alapfokú kezelését
- a legfontosabb hangszintézis technikákat

Legyen képes:

- olyan szintű zenei megnyilatkozásokra, amely tükrözi, hogy felismeri és alkalmazni tudja a zene általános elemeit és szerkesztési szabályait a számítógépes zenei programok és digitális eszközök segítségével
- önképzéssel tovább fejlődni
- számítógép és digitális eszközök segítségével különféle hangzásokat létrehozni
- önálló zenei alkotásokat létrehozni
- zenei felvételek készítésére, szerkesztésére
- multimédiás programok együttes kezelésére

- elektroakusztikus zenei művek hangosítására, térbeli projekcióra
- interaktív MIDI programokat felhasználó számítógépes zenei darabok megszólaltatására

Rendelkezzék:

- a hangszínek iránti fogékonysággal, kifinomult, az új hangzásokra nyitott hallással
- a feladatoknak megfelelő zeneelméleti, formatani, hangszerelési ismeretekkel
- ismeretekkel az improvizáció és komponálás témaköreiből
- megfelelő szintű általános számítógépes ismeretekkel
- az elektroakusztikus produkciók létrehozásához és előadásához szükséges hangtechnikai ismeretekkel

A „B” tagozat végén („A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje:

- az elektroakusztikus és számítógépes zene aktuális irodalmát

Legyen képes:

- multimédiás programok együttes kezelésére
- interaktív MIDI programokat felhasználó számítógépes zenei darabok megszólaltatására
- elektroakusztikus zenei művek hangosítására, térbeli projekciójára

Rendelkezzék:

- ismeretekkel a koncertszervezés és a szerzői jogok területén

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Számítógépes zene főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” – tagozaton: Legalább 10 perces koncertszerű műsor,

- Gyakorlati feladat: improvizáció szequencer kísérettel, saját hangszínnel, megadott motívumra és harmóniasorra;
  - „Írásbeli” feladat (kottagrafikus programban rögzítve, kinyomtatva): a tanév szintjének megfelelő rövid, egyszerű dallam megharmonizálása, vagy egyszerű harmóniasorra dallamírás, a tanév írásbeli feladatainak kinyomtatása és bemutatása, meghallgatása.
- A használt kottaanyag mutassa be a kottagrafikus program kezelésében való jártasságot.

„B” –tagozaton: Legalább 15 perces koncertszerű műsor,

- Gyakorlati feladat: improvizáció szequencer kísérettel, saját hangszínnel, megadott motívumra és harmóniasorra;
  - „Írásbeli” feladat (kottagrafikus programban rögzítve, kinyomtatva): a tanév szintjének megfelelő dallam megharmonizálása, vagy harmóniasorra dallamírás, a tanév írásbeli feladatainak kinyomtatása és bemutatása.
- A használt kottaanyag mutassa be a kottagrafikus program kezelésében való jártasságot.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- a tanult anyag sokszínű alkalmazása
- technikai felkészültség,
- speciális technikai elemek alkalmazása különböző eszközökkel
- különböző eszköz kombinációk kezelése

- technikai és művészi megvalósítás,
- hangszínek iránti differenciáló képesség,
- hangszerkezelés,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- alkalmazkodóképesség,

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat 5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok:

Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:

- önálló hangszínek készítése
- kottagrafikus program
- hangkeverés számítógépes kártyán
- a hangok létrehozásának különböző módszerei

Műelemzés:

- rondóforma
- polifon műfajok: invenció

Improvizáció:

- Különböző mozgásformák (ellentétes, tükörkép, párhuzamos)

Komponálás:

- egyszerű polifon szerkesztések
- dallamkánon különféle stílusokban

Hangszerelés:

- vonós együttes,

Zeneelmélet:

- autentikus, plagális zárlatok
- szekvencia

Ajánlott tananyag:

A használt zenei programok, elektroakusztikus eszközök kézikönyvei.

Apagyai Mária: Improvizáció (mintatanterv)

Gonda János: Improvizáció III.

Gárdonyi: Elemző formatan 1963

Schönberg: A zeneszerzés alapjai 1973

Gárdonyi Elemző formatan 1979

Frank Oszkár: Formák műfajok a barokk és klasszikus zenében. 1966

A zene könyve (Zeneműkiadó 1983)

Ulrich Michels: SH Atlasz Zene (Spinger–Verlag Budapest 1994)

Szabolcsi Bence – Tóth Aladár: zenei lexikon (Zeneműkiadó Vállalat 1965)

Az elektroakusztikus kortárszene kiemelkedő zeneszerzőinek: Kurtág György, Ludger Brümmer; Shintaro Imai; ifj. Kurtág György, Szigetvári Andrea, Todor Todoroff, Stevie Wishart, Georg Hajdu, Johannes Kretz, Kai Niggemann, Ivana Ognjanović, Siska Ádám, Anne La Berge, Karlheinz Essl, Sergi Jordá, Marek Choloniewski, Iain Armstrong, Andrew Gerzso, Jennifer Hymer, David Moss, Pedro Rebelo szerzeményei.

Követelmények:

- tudjon saját hangszínt készíteni különböző szintézistechnikákkal
- legyen képes a digitális és elektroakusztikus eszközöket összekapcsolni és beállítani
- legyen képes különböző mozgásformákban improvizálni (ellentét, tükörkép, párhuzam)
- legyen képes egyszerű polifon szerkesztésű részletek megkomponálására
- legyen képes kompozícióját nagyobb együttesre meghangszerelni
- ismerjen autentikus és plagális zárlatokat, szekvenciákat

Év végi beszámoló ajánlott anyaga:

- Gyakorlati feladat: improvizáció szequencer kísérettel, saját hangszínnel, megadott motívumra és harmóniasorra;
- Írásbeli feladat (kottagrafikus programban rögzítve, kinyomtatva): a tanév szintjének megfelelő dallam megharmonizálása, vagy harmóniasorra dallamírás, a tanév írásbeli feladatainak kinyomtatása és bemutatása.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok:

Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:

- önálló hangszínek készítése
- kottagrafikus program
- hangkeverés számítógépes kártyán
- a hangok létrehozásának különböző módszerei

Műelemzés:

- rondóforma
- polifón műfajok: invenció, fuga

Improvizáció:

- Különböző mozgásformák (ellentétes, tükörkép, párhuzamos)

Komponálás:

- egyszerű polifon szerkesztések
- dallamkánon különféle stílusokban
- egyszerű dallam megharmonizálása

Hangszerelés:

- vonós együttes, fúvós együttes

Zeneelmélet:

- egyszerűbb jazz–akkordok
- autentikus, plagális zárlatok
- szekvencia

Ajánlott tananyag:

A használt zenei programok, elektroakusztikus eszközök kézikönyvei.
Apagy Mária: Improvizáció (mintatanterv)
Gonda János: Improvizáció III.
Gárdonyi: Elemző formatan 1963
Schönberg: A zeneszerzés alapjai 1973
Gárdonyi Elemző formatan 1979
Frank Oszkár: Formák műfajok a barokk és klasszikus zenében. 1966
A zene könyve (Zeneműkiadó 1983)

Ulrich Michels: SH Atlasz Zene (Spinger–Verlag Budapest 1994)

Szabolcsi Bence – Tóth Aladár: zenei lexikon (Zeneműkiadó Vállalat 1965)

Az elektroakusztikus kortárszene kiemelkedő zeneszerzőinek: Kurtág György, Ludger Brümmer; Shintaro Imai; ifj. Kurtág György, Szigetvári Andrea, Todor Todoroff, Stevie Wishart, Georg Hajdu, Johannes Kretz, Kai Niggemann, Ivana Ognjanović, Siska Ádám, Anne La Berge, Karlheinz Essl, Sergi Jordá, Marek Choloniewski, Iain Armstrong, Andrew Gerzso, Jennifer Hymer, David Moss, Pedro Rebelo szerzeményei.

Követelmények:

- tudjon saját hangszínt készíteni különböző szintézistechnikákkal
- legyen képes számítógép segítségével hangszíneket elemezni
- legyen képes a digitális és elektroakusztikus eszközöket összekapcsolni és beállítani
- legyen képes különböző mozgásformákban improvizálni (ellentét, tükörkép, párhuzam)
- legyen képes egyszerű polifon szerkesztésű részletek megkomponálására
- legyen képes egyszerű dallamot megharmonizálni
- ismerjen autentikus és plagális zárlatokat, szekvenciákat, egyszerűbb jazz–akkordokat

Év végi beszámoló ajánlott anyaga:

- Gyakorlati feladat: a tanév szintjének megfelelő improvizáció megadott motívumra és harmóniasorra;
- Írásbeli feladat (kottagrafikus programban rögzítve, kinyomtatva): összetett dallam megharmonizálása, vagy bonyolultabb harmóniasorra dallamírás, a tanév írásbeli feladatainak kinyomtatása és bemutatása.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok:

Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:

- önálló etűdök készítése az eddig tanult programokkal és technikákkal

Műelemzés:

- összetett formák (pl. szabad formák)

Improvizáció:

- improvizáció összetett harmóniavázra

Komponálás:

- saját darabok írása

Hangszerelés:

- kamarazenekar és nagyzenekar összeállítása
- a hangszerek partitúra szerinti írásmódja

Ajánlott tananyag:

A használt zenei programok, elektroakusztikus eszközök kézikönyvei.

Apagyai Mária: Improvizáció (mintatanterv)

Gonda János: Improvizáció III.

Gárdonyi: Elemző formatan 1963

Schönberg: A zeneszerzés alapjai 1973

Gárdonyi Elemző formatan 1979

Frank Oszkár: Formák műfajok a barokk és klasszikus zenében. 1966

A zene könyve (Zeneműkiadó 1983)

Ulrich Michels: SH Atlasz Zene (Spinger–Verlag Budapest 1994)

Szabolcsi Bence – Tóth Aladár: zenei lexikon (Zeneműkiadó Vállalat 1965)

Az elektroakusztikus kortárszene kiemelkedő zeneszerzőinek: Kurtág György, Ludger Brümmer; Shintaro Imai; ifj. Kurtág György, Szigetvári Andrea, Todor Todoroff, Stevie Wishart, Georg Hajdu, Johannes Kretz, Kai

Niggemann, Ivana Ognjanović, Siska Ádám, Anne La Berge, Karlheinz Essl, Sergi Jordá, Marek Choloniewski, Iain Armstrong, Andrew Gerzso, Jennifer Hymer, David Moss, Pedro Rebelo szerzeményei.

Követelmények:

- legyen képes az eddig tanult programokkal és technikákkal önálló etűdök elkészítésére
- legyen képes összetett harmóniák alkalmazásával improvizálni
- Legyen képes olyan szintű kreatív megnyilvánulásokra, hogy felismerni és alkalmazni tudja a zene általános elemeit és szerkesztési szabályait a számítógépes zenei alkalmazások és digitális eszközök segítségével
- legyen képes elektroakusztikus zenei alkotást létrehozni.

Év végi beszámoló ajánlott anyaga:

- Gyakorlati feladat: a tanév szintjének megfelelő improvizáció megadott motívumra és harmóniasorra;
- Írásbeli feladat (kottagrafikus programban rögzítve, kinyomtatva): összetett dallam megharmonizálása, vagy bonyolultabb harmóniasorra dallamírás, meghangszerelése megadott hangszerekre, a tanév írásbeli feladatainak kinyomtatása és bemutatása

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok:

Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:

- önálló etűdök készítése az eddig tanult programokkal és technikákkal

Műelemzés:

- összetett formák (pl. szonáta, szonátarondó, szabad formák)

Improvizáció:

- improvizáció összetett harmóniavázra
- az improvizáció szerepe különböző kultúrákban és stílusokban

Komponálás:

- saját darabok írása

Hangszerelés:

- kamarazenekar és nagyzenekar összeállítása
- a hangszerek partitúra szerinti írásmódja
- különböző korok egyszerűbb fölrakásainak elemzése

Ajánlott tananyag:

A használt zenei programok, elektroakusztikus eszközök kézikönyvei.

Apagyi Mária: Improvizáció (mintatanterv)

Gonda János: Improvizáció III.

Gárdonyi: Elemző formatan 1963

Schönberg: A zeneszerzés alapjai 1973

Gárdonyi Elemző formatan 1979

Frank Oszkár: Formák műfajok a barokk és klasszikus zenében. 1966

A zene könyve (Zeneműkiadó 1983)

Ulrich Michels: SH Atlasz Zene (Spinger–Verlag Budapest 1994)

Szabolcsi Bence – Tóth Aladár: zenei lexikon (Zeneműkiadó Vállalat 1965)

Az elektroakusztikus kortárszene kiemelkedő zeneszerzőinek: Kurtág György, Ludger Brümmer; Shintaro Imai; ifj. Kurtág György, Szigetvári Andrea, Todor Todoroff, Stevie Wishart, Georg Hajdu, Johannes Kretz, Kai Niggemann, Ivana Ognjanović, Siska Ádám, Anne La Berge, Karlheinz Essl, Sergi Jordá, Marek Choloniewski, Iain Armstrong, Andrew Gerzso, Jennifer Hymer, David Moss, Pedro Rebelo szerzeményei.

Követelmények:

- legyen képes az eddig tanult programokkal és technikákkal önálló etűdök elkészítésére
- legyen képes összetett harmóniák alkalmazásával improvizálni
- ismerje az improvizáció szerepét a különböző kultúrákban
- ismerjen műveket a zene minden területéről és korszakából, és ezeket tudja formai szempontból elemezni
- Legyen képes olyan szintű kreatív megnyilvánulásokra, hogy felismerni és alkalmazni tudja a zene általános elemeit és szerkesztési szabályait a számítógépes zenei alkalmazások és digitális eszközök segítségével
- legyen képes saját elektroakusztikus zenei alkotást létrehozni.

Év végi beszámoló ajánlott anyaga:

- Gyakorlati feladat: szabad improvizáció hangképekkel; bemutatandó feladat: önálló elektroakusztikus zenei szerzemény lejátszása, amely tartalmaz kevert elemeket (önálló hangfontok/hangszínek, MIDI, Wav, stb)
- „Írásbeli” feladat: a tanulmányok alatt készült legjobb darabok digitális eszközről történő bemutatása.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok:**Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:**

- önálló hangszínek készítése
- kottagrafikus program
- hangkeverés számítógépes kártyán
- a hangok létrehozásának különböző módszerei

Műelemzés:

- rondóforma
- polifon műfajok: invenció, fuga

Improvizáció:

- Különböző mozgásformák (ellentétes, tükörkép, párhuzamos)

Komponálás:

- egyszerű polifon szerkesztések
- dallamkánon különféle stílusokban
- egyszerű dallam megharmonizálása

Hangszerelés:

- vonós együttes, fúvós együttes

Zeneelmélet:

- egyszerűbb jazz–akkordok
- autentikus, plagális zárlatok
- szekvencia

Ajánlott tananyag:

A használt zenei programok, elektroakusztikus eszközök kézikönyvei.
Apagy Mária: Improvizáció (mintatanterv)
Gonda János: Improvizáció III.
Gárdonyi: Elemző formatan 1963
Schönberg: A zeneszerzés alapjai 1973
Gárdonyi Elemző formatan 1979
Frank Oszkár: Formák műfajok a barokk és klasszikus zenében. 1966

A zene könyve (Zeneműkiadó 1983)

Ulrich Michels: SH Atlasz Zene (Spinger–Verlag Budapest 1994)

Szabolcsi Bence – Tóth Aladár: zenei lexikon (Zeneműkiadó Vállalat 1965)

Az elektroakusztikus kortárszene kiemelkedő zeneszerzőinek: Kurtág György, Ludger Brümmer; Shintaro Imai; ifj. Kurtág György, Szigetvári Andrea, Todor Todoroff, Stevie Wishart, Georg Hajdu, Johannes Kretz, Kai Niggemann, Ivana Ognjanović, Siska Ádám, Anne La Berge, Karlheinz Essl, Sergi Jordá, Marek Choloniewski, Iain Armstrong, Andrew Gerzso, Jennifer Hymer, David Moss, Pedro Rebelo szerzeményei.

Követelmények:

- tudjon saját hangszínt készíteni különböző szintézistechnikákkal
- legyen képes számítógép segítségével hangszíneket elemezni
- legyen képes a digitális és elektroakusztikus eszközöket összekapcsolni és beállítani
- legyen képes különböző mozgásformákban improvizálni (ellentét, tükörkép, párhuzam)
- legyen képes egyszerű polifon szerkesztésű részletek megkomponálására
- legyen képes egyszerű dallamot megharmonizálni
- ismerjen autentikus és plagális zárlatokat, szekvenciákat, egyszerűbb jazz–akkordokat

Év végi beszámoló ajánlott anyaga:

- Gyakorlati feladat: a tanév szintjének megfelelő improvizáció megadott motívumra és harmóniasorra;
- Írásbeli feladat (kottagrafikus programban rögzítve, kinyomtatva): összetett dallam megharmonizálása, vagy bonyolultabb harmóniasorra dallamírás, a tanév írásbeli feladatainak kinyomtatása és bemutatása.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok:

Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:

- önálló etűdök készítése az eddig tanult programokkal és technikákkal

Műelemzés:

- összetett formák (pl. szabad formák)

Improvizáció:

- improvizáció összetett harmóniavázra

Komponálás:

- saját darabok írása

Hangszerelés:

- kamarazenekar és nagyzenekar összeállítása
- a hangszerek partitúra szerinti írásmódja

Ajánlott tananyag:

A használt zenei programok, elektroakusztikus eszközök kézikönyvei.

Apagyai Mária: Improvizáció (mintatanterv)

Gonda János: Improvizáció III.

Gárdonyi: Elemző formatan 1963

Schönberg: A zeneszerzés alapjai 1973

Gárdonyi Elemző formatan 1979

Frank Oszkár: Formák műfajok a barokk és klasszikus zenében. 1966

A zene könyve (Zeneműkiadó 1983)

Ulrich Michels: SH Atlasz Zene (Spinger–Verlag Budapest 1994)

Szabolcsi Bence – Tóth Aladár: zenei lexikon (Zeneműkiadó Vállalat 1965)

Az elektroakusztikus kortárszene kiemelkedő zeneszerzőinek: Kurtág György, Ludger Brümmer; Shintaro Imai;

ifj. Kurtág György, Szigetvári Andrea, Todor Todoroff, Stevie Wishart, Georg Hajdu, Johannes Kretz, Kai Niggemann, Ivana Ognjanović, Siska Ádám, Anne La Berge, Karlheinz Essl, Sergi Jordá, Marek Choloniewski, Iain Armstrong, Andrew Gerzso, Jennifer Hymer, David Moss, Pedro Rebelo szerzeményei.

Követelmények:

- legyen képes az eddig tanult programokkal és technikákkal önálló etűdök elkészítésére
- legyen képes összetett harmóniák alkalmazásával improvizálni
- Legyen képes olyan szintű kreatív megnyilvánulásokra, hogy felismerni és alkalmazni tudja a zene általános elemeit és szerkesztési szabályait a számítógépes zenei alkalmazások és digitális eszközök segítségével
- legyen képes meghatározott paraméterek alapján elektroakusztikus zenei alkotást létrehozni.

Év végi beszámoló ajánlott anyaga:

- Gyakorlati feladat: a tanév szintjének megfelelő improvizáció megadott motívumra és harmóniasorra;
- Írásbeli feladat (kottagrafikus programban rögzítve, kinyomtatva): összetett dallam megharmonizálása, vagy bonyolultabb harmóniasorra dallamírás, meghangszerezése megadott hangszerekre, a tanév írásbeli feladatainak kinyomtatása és bemutatása.

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok:

Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:

- önálló etűdök készítése az eddig tanult programokkal és technikákkal

Műelemzés:

- összetett formák (pl. szonáta, szonátarondó, szabad formák)

Improvizáció:

- improvizáció összetett harmóniavázra
- az improvizáció szerepe különböző kultúrákban és stílusokban

Komponálás:

- saját darabok írása

Hangszerezés:

- kamarazenekar és nagyzenekar összeállítása
- a hangszerek partitúra szerinti írásmódja
- különböző korok egyszerűbb fölrakásainak elemzése

Ajánlott tananyag:

A használt zenei programok, elektroakusztikus eszközök kézikönyvei.

Apagyai Mária: Improvizáció (mintatanterv)

Gonda János: Improvizáció III.

Gárdonyi: Elemző formatan 1963

Schönberg: A zeneszerzés alapjai 1973

Gárdonyi Elemző formatan 1979

Frank Oszkár: Formák műfajok a barokk és klasszikus zenében. 1966

A zene könyve (Zeneműkiadó 1983)

Ulrich Michels: SH Atlasz Zene (Spinger–Verlag Budapest 1994)

Szabolcsi Bence – Tóth Aladár: zenei lexikon (Zeneműkiadó Vállalat 1965)

Az elektroakusztikus kortárszene kiemelkedő zeneszerzőinek: Kurtág György, Ludger Brümmer; Shintaro Imai; ifj. Kurtág György, Szigetvári Andrea, Todor Todoroff, Stevie Wishart, Georg Hajdu, Johannes Kretz, Kai Niggemann, Ivana Ognjanović, Siska Ádám, Anne La Berge, Karlheinz Essl, Sergi Jordá, Marek Choloniewski, Iain Armstrong, Andrew Gerzso, Jennifer Hymer, David Moss, Pedro Rebelo szerzeményei.

Követelmények:

- legyen képes az eddig tanult programokkal és technikákkal önálló etűdök elkészítésére
- legyen képes összetett harmóniak alkalmazásával improvizálni
- ismerje az improvizáció szerepét a különböző kultúrákban
- ismerjen műveket a zene minden területéről és korszakából, és ezeket tudja formai szempontból elemezni
- Legyen képes olyan szintű kreatív megnyilvánulásokra, hogy felismerni és alkalmazni tudja a zene általános elemeit és szerkesztési szabályait a számítógépes zenei alkalmazások és digitális eszközök segítségével
- legyen képes önálló elektroakusztikus zenei alkotást létrehozni.

Év végi beszámoló ajánlott anyaga:

- Gyakorlati feladat: szabad improvizáció hangképekkel; bemutatandó feladat: önálló elektroakusztikus zenei szerzemény lejátszása, amely tartalmaz kevert elemeket (önálló hangfontok/hangszínek, MIDI, Wav, stb)

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok:**Szintetizátor– és számítógépes zenei ismeretek:**

- önálló etűdök készítése az eddig tanult programokkal és technikákkal

Műelemzés:

- összetett formák (pl. szonáta, szonátarondó, szabad formák)

Improvizáció:

- improvizáció összetett harmóniavázra
- az improvizáció szerepe különböző kultúrákban és stílusokban

Komponálás:

- saját, elektroakusztikus darabok írása

Hangszerelés:

- kamarazenekar és nagyzenekar összeállítása
- a hangszerek partitúra szerinti írásmódja
- különböző korok egyszerűbb fölrakásainak elemzése

Ajánlott tananyag:

A használt zenei programok, elektroakusztikus eszközök kézikönyvei.

Apagy Mária: Improvizáció (mintatanterv)

Gonda János: Improvizáció III.

Gárdonyi: Elemző formatan 1963

Schönberg: A zeneszerzés alapjai 1973

Gárdonyi Elemző formatan 1979

Frank Oszkár: Formák műfajok a barokk és klasszikus zenében. 1966

A zene könyve (Zeneműkiadó 1983)

Ulrich Michels: SH Atlasz Zene (Spinger–Verlag Budapest 1994)

Szabolcsi Bence – Tóth Aladár: zenei lexikon (Zeneműkiadó Vállalat 1965)

Az elektroakusztikus kortárszene kiemelkedő zeneszerzőinek: Kurtág György, Ludger Brümmer; Shintaro Imai; ifj. Kurtág György, Szigetvári Andrea, Todor Todoroff, Stevie Wishart, Georg Hajdu, Johannes Kretz, Kai Niggemann, Ivana Ognjanović, Siska Ádám, Anne La Berge, Karlheinz Essl, Sergi Jordá, Marek Choloniewski, Iain Armstrong, Andrew Gerzso, Jennifer Hymer, David Moss, Pedro Rebelo szerzeményei.

Követelmények:

- legyen képes az eddig tanult programokkal és technikákkal önálló etűdök elkészítésére
- legyen képes összetett harmóniák alkalmazásával improvizálni
- ismerje az improvizáció szerepét a különböző kultúrákban
- ismerjen műveket a zene minden területéről és korszakából, és ezeket tudja formai szempontból elemezni
- Legyen képes olyan szintű kreatív megnyilvánulásokra, hogy felismerni és alkalmazni tudja a zene általános elemeit és szerkesztési szabályait a számítógépes zenei alkalmazások és digitális eszközök segítségével
- legyen képes saját elektroakusztikus zenei alkotást létrehozni.

Év végi beszámoló ajánlott anyaga:

- A tanulmányok alatt létrejött jelentős kompozíciók digitálisan rögzített anyagának bemutatása.

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után**„A” tagozat végén (az alapfok végére megfogalmazott követelményeken felül)**

- a számítógépes zenei, hangtechnikai, elektrotechnikai és hangszintézis–elméleti ismeretek kerüljenek tudatosabb alkalmazásra a közismereti iskolákban szerzett fizikai ismeretek felhasználása révén
- a tanuló kompozíciós készsége tükrözze az életkorból adódó érettebb, elmélyültebb és átéltebb minőséget

A tanuló ismerje:

- az elektroakusztikus és számítógépes zenében használatos szerkesztési technikákat
- a digitális hangfelvevő rendszerek felhasználói szintű kezelését
- a legegyszerűbb homofon és polifon szerkesztési technikákat
- a harmonizálás alapvető tudnivalóit

Legyen képes:

- önállóan készített audió felvételeit, mintavett hangjait kompozícióiban felhasználni
- felhasználói szinten kezelni egy kottagrafikus programot
- improvizációt is tartalmazó zeneműveit koncertkörülmények között előadni
- bonyolultabb dallamot megharmonizálni
- önképzéssel tovább fejlődni

Rendelkezzék:

- ismeretekkel a zenei hangulatfestés eszközeiről

„B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

- ismeretei és képességei legyenek mélyebbek az „A” tagozat követelményeinél
- legyen képes a szakirányú továbbtanulásra

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Számítógépes zene főtárgy

„A” tagozat: minimum 20 perc

„B” tagozat: minimum 30 perc

A vizsga tartalma

„A”- tagozat:

Koncertszerű műsor legalább 20 perc időtartamban, benne:

- szabad improvizáció hangképekkel;
  - önálló elektroakusztikus zenei szerzemény lejátszása, amely tartalmaz kevert elemeket (önálló hangfontok/hangszínek, MIDI, Wav, stb)
- A koncerten használt kottaanyag tükrözze a kottagrafikus programkezelésében való jártasságot.

„B”- tagozat:

Koncertszerű műsor legalább 30 perc időtartamban, benne:

- szabad improvizáció hangképekkel;
  - önálló elektroakusztikus zenei szerzemény lejátszása, amely tartalmaz kevert elemeket (önálló hangfontok/hangszínek, MIDI, Wav, stb)
- A „B”-tagozatosok vizsgája tükrözze az elvárható magasabb szintet.
A koncerten használt kottaanyag tükrözze a kottagrafikus programkezelésében való jártasságot.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- a tanult anyag sokszínű alkalmazása
- technikai felkészültség,
- speciális technikai elemek alkalmazása különböző eszközökkel
- különböző eszköz kombinációk kezelése
- technikai és művészi megvalósítás,
- hangszínek iránti differenciáló képesség,
- hangszerkezelés,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- alkalmazkodóképesség,

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

A tantárgy oktatásához közepes méretű helyiség szükséges, amely a feladatoknak megfelelő akusztikával rendelkezik.

Eszközállomány:

A program megvalósításához olyan számítógép szükséges, ami alkalmas a használt szoftverek maradéktalan futtatására. Ajánlott 5 évesnél fiatalabb szoftvereket használni. A szoftverek a következők: kottagrafikus program, szekvencer program, audiószerkesztő program, hangfontszerkesztő program.

Az otthoni feladatok bemutatásához szükséges digitális hordozó (pendrive stb., INTERNET)

Különösen ajánljuk a Macintosh számítógépeket, hiszen a kreatív zenei programok nagy része ezen a rendszeren fut, és az Internet hozzáférést is.

A szintetizátor hangszintézis rendszere legyen szerkeszthető, tegyen lehetővé minél kreatívabb átalakításokat. Billentyűzete legyen dinamikaérzékeny.

Nélkülözhetetlen a hangszerek megszólaltatását végző, a Hi-Fi szabványnak eleget tevő erősítő – keverő – hangfal rendszer, és az ehhez kapcsolódó – lehetőleg digitális – felvevő egység, nemcsak az órai munkához, hanem a koncertekhez is. Koncertszerű használat esetén a koncertterem méretétől függően legalább 2x200–400 W teljesítményű rendszer szükséges!